

Raúl Méndez

Raúl Méndez s'incorpora com a investigador Icrea al programa de medicina molecular de l'Institut de Recerca Biomèdica (IRB) de Barcelona. El científic madrileny estudiarà el control de la producció de proteïnes i el seu paper en malalties com ara el càncer. Méndez impulsarà la recerca en biomedicina des del nou laboratori de control traduccional del cycle cel·lular i diferenciació.

Vèncer el Càncer

Tony Kouzarides, professor de la Universitat de Cambridge i director de l'Institut Gurdon, presenta avui al Centre de Regulació Genòmica de Barcelona la Fundació Vèncer el Càncer. La nova entitat se

centrarà en la captació de fons privats per a la recerca del càncer i el desenvolupament de nous fàrmacs. Formen part del seu comitè científic els professors Mariano Barbacid, Miguel Beato, María Blasco, Manel Esteller, Ginés Morata i Joan Rodés.

per a la detecció del càncer ■ ARXIU

petir les anàlisis i van descobrir que era un melanoma molt perillós, que possiblement hauria posat en perill la seva vida si s'hagués descobert en una fase més avançada.

No es van fer més estudis sobre la qüestió, però els doctors Williams i Pembroke explicaven que el gos podia haver ensumat alguna olor estranya en aquella piga i es preguntaven si aquest podia ser el primer cas demostrat de la capacitat dels gossos per detectar el càncer.

La mateixa revista *The Lancet* va publicar l'any 2001 un segon article amb una història similar, un home de 66 anys amb un èczema sospitos que no va ser correctament diagnosticat fins que la insistència del seu gos, en aquest cas un animal de la raça Labrador, va obligar a revisar les anàlisis i van diagnosticar correctament un melanoma maligne.

Estudis en laboratori

A partir d'aquest segon cas, el dermatòleg Armand Coggins (Florida, Estats Units) va demanar la col·laboració d'un especialista en ensinistrament de gossos per intentar demostrar si un d'aquests animals seria capaç de distingir en un laboratori —en condicions controlades— l'olor d'una mostra de teixit amb càncer. L'animal ensinistrat, George, un petit exemplar de la raça schnauzer, va superar la prova amb bona nota.

Poc més tard, un equip liderat per John C. T. Church, del departament de dermatologia de l'hospital Amersham (Regne Unit), va posar en marxa el primer estudi general per comprovar la possibilitat d'ensinistrar gossos per a la detecció d'alguns tipus de càncer.

El resultat d'aquell treball va ser publicat el setembre del 2004 a la revista *British Medical Journal*. En l'estudi van participar 36 pacients amb carcinoma de bufeta (a més de 108 persones sanes, com a control) i sis gossos ensinistrats per distingir l'olor de l'orina de les persones sanes i de les persones amb càncer. Els científics van concloure que, tot i que no eren 100% exactes, els resultats de la prova mostraven que "els gossos poden ser ensinistrats per distingir els pacients amb càncer de bufeta a partir de l'olor de la seva orina amb un índex d'error més elevat del que es podria esperar del pur atzar". Els anys 2005 i 2006, dos equips de científics del Regne Unit i dels Estats Units van presentar resultats encara més esperançadors amb gossos ensinistrats per detectar l'olor d'orina de persones amb càncer de bufeta i pròstata. ■

La prestigiosa revista mèdica *The Lancet* va publicar l'any 1989 la carta de dos dermatòlegs britànics en què relataven la història d'una dona que havia estat diagnosticada d'un melanoma gràcies a la insistència del seu gos. Els doctors H. Williams i A. Pembroke explicaven que la seva pacient havia detectat una piga irregular a la cama i havia estat sotmesa a una revisió mèdica. El resultat de la prova indicava que la taca era inofensiva però la mascota de la pacient, un gos barreja de border collie i dòberman pinscher, no pensava el mateix. Tant com podia, el gos acostava el seu nas a la piga fins al dia que, en un descuit de la dona, li va provocar una petita ferida a la taca sospitosa. La dona va demanar assistència mèdica i va ser llavors que els especialistes van decidir re-

L'Organització Mundial de la Salut recorda que fer exercici redueix el risc de tenir alguns tipus de càncer ■ C. CALDERER

L'OMS recomana un mínim de 150 minuts d'exercici setmanal

SALUT

Redacció
BARCELONA

L'Organització Mundial de la Salut (OMS) destaca aquest any en la llista de consells per prevenir el càncer la realització d'un mínim de 150 minuts d'exercici moderat a la setmana. La declaració donada a conèixer per l'OMS coincidint amb el Dia Mundial de Lluita contra el Càncer considera que, en especial, l'exercici físic té efectes preventius en el càncer de mama i de còlon. "El sedentarisme és el quart factor en la llista de risc de càncer al món, i el 31% de la població mundial no realitza exercici fi-

sic de forma regular", ha explicat el doctor Ala Alwan, subdirector general de malalties no transmissibles de l'OMS.

A Catalunya, els tumors més freqüents en les dones, segons les dades del 2010, són els de càncer de mama (5.200 casos anuals) i els col·lorectals (2.400). En els homes, són els de pròstata (6.100), pulmó (3.800) i els col·lorectals (3.900). Segons el Departament de Salut, a finals de l'any 2015 a Catalunya el nombre anual de casos de càncer serà de 27.500 per als homes i de 19.000 per a les dones. Aquest increment de la incidència és a causa, entre altres factors, de l'envelliment. ■

LLIBRES

La mare i els cavallers contra el càncer

Marga Martí

Editat per Oncolliga, amb la col·laboració de Prismàtic

La nostra societat manté des de fa dècades un incompreensible silenci sobre una de les malalties que més ens afecta. Continuem dient que hi ha persones que s'enfronten amb èxit —o no— a una

Recerca

El CRG participa en la identificació d'un oncogen

Investigadors del Centre de Regulació Genòmica a Barcelona en col·laboració amb el Cold Spring Harbor Laboratory dels Estats Units han identificat el gen p63 com a oncogen que causa carcinoma escatós i mostren com promou la supervivència de les cèl·lules mare durant el desenvolupament del tumor. El treball també revela un nou actor clau en tot el procés, una proteïna anomenada Lsh. Aquesta proteïna és molt important per a la remodelació de la cromatina i per a diversos canvis epigenètics. L'estudi es presenta avui a través de la revista *Cell Stem Cell*. ■

Prevenició

La UE vol millores en la detecció del càncer colorectal

La Comissió Europea va presentar ahir una nova sèrie de recomanacions de salut dirigides a millorar la detecció i diagnòsi del càncer colorectal i reduir un 15% les morts per aquesta malaltia en la població d'entre 50 i 74 anys. L'informe recomana als estats membres que apliquin plans per a la detecció i diagnòsi d'aquest tipus de càncer, seguint models com els que ja s'apliquen per al càncer de mama i d'úter. ■

"llarga i penosa" malaltia sense atrevir-nos a dir les coses pel seu nom. La Marga Martí combat no només el càncer sinó també els prejudicis socials amb un conte que pot ajudar moltes persones a facilitar la comunicació entre adults i infants en moments tan difícils com són els de la malaltia. El projecte s'ha fet realitat per la iniciativa de la Fundació Lliga Catalana d'Ajuda Oncològica Oncolliga. Més informació a través de la web a internet: <http://www.oncolliga.entitatsbcn.net>.